

**A Magyar Kajak-Kenu Szövetség doppingellenes tevékenységének
új koncepciója**
(az MKKSZ doppingellenes munkacsoportja által átdolgozott változat)

Budapest, 2016. október 17.

Készítette: Kárai Péter

Előzmények

A Magyar Kajak-Kenu Szövetség (MKKSZ) doppingellenes tevékenységének közelmúltbeli főbb eseményeit az alábbi táblázat foglalja össze.

Dátum	Esemény
2016.07.16.	Dr. Baráth Etele, az MKKSZ elnökének felkérésére elkészül az új doppingellenes koncepció első változata.
2016.07.18.	Az MKKSZ elnöksége a következő három határozatot fogadja el egyhangúan: <ul style="list-style-type: none">• döntés születik egy doppingellenes munkacsoport létrehozásáról¹;• Kárai Pétert felkéri az elnökség, hogy a munkacsoport összeállítására és munkamódszerére tegyen javaslatot²;• az elnökség a munkacsoport által elkészítendő javaslat alapján létrehozott új szabályokat az őszi rendkívüli közgyűlés elé kívánja terjeszteni³.
2016.08.25.	Az MKKSZ elnöksége az alábbi határozatot fogadja el egyhangúan ⁴ : <ul style="list-style-type: none">• elfogadásra kerülnek a doppingellenes munkacsoport tagjai (aktív versenyzők képviselője kivételre kerül), illetve munkamódszere;• elvi szinten elfogadásra kerül, hogy a 2017. évi költségvetésben jelentősen több forrás kerül elkülönítésre a doppingellenes tevékenységre.
2016.09.09.	Sor kerül a doppingellenes munkacsoport első ülésére.
2016.10.05.	Sor kerül a doppingellenes munkacsoport második ülésére.
2016.10.17.	A doppingellenes munkacsoport ülésein megtárgyalt témák és a tagok által kidolgozott egyes területek beépítésével elkészül az MKKSZ új doppingellenes koncepciójának második változata.

Az új doppingellenes stratégia jelen változatának kidolgozásában kiemelkedő szerepe van a munkacsoport tagjainak. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani innovatív munkájukért, stratégiai látásmódjukért, illetve alapvetően azért, hogy ebben – a magyar sportban úttörőnek mondható – munkában rendkívüli lelkesedéssel vettek részt.

A doppingellenes munkacsoport összeállítását, illetve a tervezett munkarendet az 1., illetve 2. számú mellékletek tartalmazzák.

¹ 8/2016/8. Elnökségi határozat

² 9/2016/8. Elnökségi határozat

³ 10/2016/8. Elnökségi határozat

⁴ 11/2016/10. Elnökségi határozat

1. A doppingellenes harc fő tendenciái és fejleményei az elmúlt időszakban

A tiltott teljesítményfokozókkal szembeni küzdelem háttérében a következő meghatározó tényezők állnak.

- Az **analitikai módszerek** folyamatos fejlődést mutatnak, azonban néhány anyag (növekedési hormon, IGF-1), illetve doppingszerfajta (ún. dizájner szteroidok) vonatkozásában még nem került kidolgozásra hatékony megoldás.
- Az egyik leginkább elterjedt teljesítménynövelő szer, a **növekedési hormon** (HGH) tekintetében előrelépést jelent az új kimutatási módszer (ún. biomarker teszt), azonban ez még rendkívül rövid múltra tekint vissza.⁵
- A doppingellenőrzések döntő hányada alap protokoll (ún. szteroidprofil) elvégzésére irányul, azonban ez nagyon ritkán alkalmas a jelenleg használatos doppingszerek kimutatására (androgén anabolikus szteroidokat mutatja ki). A hatékonyabb ellenőrzésekhez **kiegészítő vizsgálatokra** (szintetikus tesztoszteron – IRMS, EPO, GHRP/GHRF stb.) lenne szükség, azonban ezek jelentős többletköltséggel járnak.
- A doppingvétség felderítésében úttörő módszer a **biológiai útlevel**, amely rendszerbe a sportolók adatai 2014. január 1-jét követően kerülnek be. Magyarországon Dudás Miklós esete volt az első olyan ügy, amelyet ez a módszer hozott a felszínre.
- A hatékonyabb felderítés érdekében a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) egyre nagyobb hangsúlyt fektet az **információszerzésre**, és hírszerzésben jártas munkatársakat alkalmaz.
- A WADA követelményeinek nem megfelelő laboratóriumok **felfüggesztésre** kerülnek (jelenleg felfüggesztett WADA akkreditált laborok: Moszkva, Lisszabon, Madrid, Almati, Dél-Afrika⁶), ami arra utal, hogy az előírások betartását nagyon komolyan veszik.
- Bár jogi értelemben vett reparációra nem minden esetben alkalmas, a doppingvétségek felderítésének ez idáig leghatékonyabbnak bizonyult eszköze a korábban levett minták **újraellenőrzése**.⁷
- A doppingellenes küzdelem magasabb szintre lépését mutatja egyes **nemzetek indulási jogának megvonása** a különböző sportágakban. Ennek első jeleként az orosz atléták, illetve az orosz, fehérorosz és kazah súlyemelők részvételét nem engedték a riói olimpián.
- Az edzők, sportvezetők, sportszakemberek **korlátozottan rendelkeznek** a doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos ismeretekkel, információkkal és

⁵ A módszert csak 2016. március 1-je óta alkalmazzák, és a WADA akkreditált laborok csak egy része képes a HGH ilyen formájú kimutatására. A módszer nem közvetlenül mutatja ki a HGH-t, hanem két olyan anyag (IGF-1, prokollagén III. N-terminális peptid) megváltozott szintjén keresztül, amelyet a HGH jelentősen megnövel a szervezetben.

⁶ Az itt felsoroltakon túlmenően a Rio de Janeiró-i labor 2016. június 24. és július 20. között, a pekingi labor pedig 2016. április 21. és augusztus 16. között volt felfüggesztve. A moszkvai labor akkreditációja visszavonásra is került.

⁷ A 2008-as pekingi és a 2012-es londoni olimpiákon levett sportolói minták közül utólag 98 minősült pozitívnak. A 2015. január 1-jétől érvényes WADA Kódex értelmében a tárolt minták újraellenőrzésére a mintavételtől számított 10 évig van lehetőség (ezt megelőzően 8 évig volt erre lehetőség).

fejleményekkel. Nem segíti a helyzetet az, hogy általánosan elterjedt vélemény, hogy ez nem is az ő feladatuk.

2. A doppingellenes tevékenység fő célkitűzései

Az új doppingellenes koncepciónak a következő célokat kívánatos elérnie:

- valamennyi érintett (sportolók, edzők, sportvezetők, sportmenedzserek, egyéb sportszakemberek) információkkal való ellátása, **magasabb tájékozottsági szint elérése**;
- **hatékonyabb ellenőrzés** feltételeinek megteremtése, proaktív ellenőrzési módszerek meghonosítása;
- **szigorúbb, szélesebb kört érintő szankciók** bevezetése, amely azt az üzenetet hordozza, hogy a szabályellenes magatartásnak komoly „ára” van (jelenleg ez nem mondható el);
- az erőteljesebb doppingellenes küzdelem **kommunikációja** az irányító sportszervezetek (MOB, EMMI stb.), illetve a szélesebb közvélemény irányába.

A sportolók tiltott teljesítményfokozóktól való távoltartása akkor lehet hatékony, ha a versenyzők fejében a következő két gondolatot sikerül „elültetni”:

1. **a doppingszer használata nem marad felderítetlen, csak az ideje kérdéses** („*Előbb vagy utóbb mindenki meglesz...*” – idézet dr. Tiszeker Ágnestől, a Magyar Antidopping Csoport vezetőjétől);
2. **a doppingvétség elkövetésének súlyos következménye van** az érintett sportoló, edző, illetve egyesület számára (hosszú eltiltás, pénzbüntetés, támogatás visszafizetése stb.).

3. A doppingellenes tevékenység új koncepciójának javasolt tartalmi elemei

3.1. A doppingellenőrzésekkel kapcsolatos javaslatok

3.1.1. A doppingellenőrzések mennyiségi és minőségi szintű emelése

- A felderítés hatékonyságát egyértelműen elősegíti a **doppingellenőrzések számának** érdemi emelése. Az ellenőrzések elrendelése során az alábbi szempontok figyelembe vétele célszerű:
 - felnőtt versenyeredmény (az eddigi automatikus kiválasztási feltételt jelentő győzelmen túlmenően);
 - utánpótlás szinten elért eredmény (a múltban az utánpótlás korú versenyzők csak akkor estek át doppingvizsgálaton, ha felnőtt korosztályban is eredményesek voltak);
 - jelentős formajavulás (ez ugyan szubjektív szempont, azonban a szakmai vezetés alkalmas ennek megítélésére);

- testalkat, testösszetétel hirtelen megváltozása.
- A doppingellenőrzések megrendelése során törekedni kell arra, hogy a vizsgálatok egy meghatározott hányada (például a doppingellenes tevékenységre fordítandó költségvetés 20 %-a) ún. **kiegészítő vizsgálatokra** irányuljon. Egy vizeletminta általános analízise csupán az exogén (szervezet által nem termelt) anabolikus szteroidokat mutatja ki. Ezek sajnos csak a legkritikább esetben mutatják ki a tiltott teljesítményfokozók használatát⁸. Az alábbi vizsgálatok – saját költségvetés terhére történő – elvégeztetése egyértelműen javítaná doppingoló sportolók kiszűrését:
 - izotóp-arány mérés (IRMS) → szintetikus tesztoszteron kimutatására szolgál;
 - növekedési hormonnal kapcsolatos vizsgálatok (izoform és biomarker tesztek);
 - biológiai útlevel programhoz vérparaméterek meghatározása⁹;
 - EPO vizsgálat.
- A doppingellenőrzések elrendelésének **időzítésén** is célszerű változtatni. A múltban szinte kizárólag csak versenyzői időszakban történtek ellenőrzések. A hatékonyság javítása érdekében a vizsgálatok egy részét a versenyen kívüli időszakra (felkészülési időszakok, alapozó szakasz, őszi és tavaszi edzőtáborok) érdemes koncentrálni.
- Kiemelten fontos a nemzeti nyilvántartott vizsgálati csoportba (RTP) tartozó versenyzőink **biológiai útlevelének** felállításához való hozzájárulás. Ez sajnos egy költségigényes folyamat, azonban a doppingellenes küzdelem egyik leghatékonyabb eszköze. A biológiai útlevel program menetrendszerű megvalósítása – a felderítésen túlmenően – visszatartó erővel is bír, és ilyenén módon a prevenció egyik eszközévé is válhat.

3.1.2. A doppingellenes tevékenység forrásainak rendkívüli emelése

A Magyar Kajak-Kenu Szövetség 2016. évi (eredeti) költségvetésében a doppingellenes tevékenység kiadásai soron 4 millió Ft szerepelt. Ezt az összeget jelentősen emelni szükséges. A hatékony fellépéshez – a doppingellenes munkacsoport becslése szerint – **6-8-szoros forrástöbblet** biztosítása válik szükségessé. Kisebb mértékű (2-3-szoros) forrásbővítésnek nem lenne érdemi haszna, tudatos, tervszerű, prevenciós funkciót is ellátó program megvalósítását nem tenné lehetővé. A 24-32 millió Ft-os kiadási tétel első látásra megdöbbentőnek is tűnhet, azonban két meghatározó tényező aláhúzendő:

- az MKKSZ 2016. évi – közvetett támogatásokat is tartalmazó – kiadási főösszege meghaladja a 4 milliárd forintot, amihez képest a jelzett összeg egyáltalán nem irreális;
- a hatékony programhoz szükséges vizsgálatok árszintje – ezek a 3. számú mellékletben kerültek összefoglalásra – feltétlenül indokolja a források ilyen mértékű emelését.

⁸ Bár Dombvári Bence esetében pont ez eredményezett pozitív vizsgálati eredményt...

⁹ A sportolók biológiai útlevelének automatikusan része a 2014. január 1-jét követően levett vizeletminták szteroidprofilja, azonban a hematológiai modul feltöltése külön vizsgálatot igényel. A biológiai útlevelnek jelenleg két modulja van: 1. szteroid modul, 2. hematológiai modul.

3.2. Szervezeti, jogi és adminisztrációs javaslatok

3.2.1. Doppingellenes felelős kinevezése az MKKSZ-ben

Jelenleg az MKKSZ-ben a doppingellenes tevékenység megfelelő szintű menedzselése – a doppingellenes munkacsoport megítélése szerint – csak részben megoldott. A kinevezendő **doppingellenes felelős** – többek között – a következő feladatköröket láthatná el:

- a megfelelő költségkeretek szem előtt tartásával – a szakmai igazgató jóváhagyásával – doppingvizsgálatok elrendelése;
- a doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos beszámolók, jelentések elkészítése az érintettek számára (EMMI, MOB, HUNADO, MKKSZ elnöksége stb.);
- adminisztrációs feladatok ellátása (mintavételi adatlapok átvétele, rendszerezése, doppingügyekkel kapcsolatos iratok szakszerű, zárt helyen történő tárolása);
- az MKKSZ honlapján megjelenő doppingellenes információk karbantartása;
- sportolói holléti nyilvántartások előírás szerű vezetésének ellenőrzése, hiányok esetén intézkedés (probléma: ADAMS rendszerhez való hozzáférés jelenleg nem biztosított, ami az ellenőrzés szükséges feltétele);
- nyilvánosságra hozott sportolói adatok karbantartása;
- a sportági érintettek (sportolók, edzők, egyesületi vezetők, sportvezetők, sportmenedzserek stb.) számára tájékoztatók, hírlevelek elkészítése és eljuttatása;
- „forró drótszerű” segítségnyújtás a versenyzők számára bármilyen felmerülő kérdésben.

3.2.2. A sportolói doppingvizsgálatok adatainak nyilvánossá tételével kapcsolatos teendők

A doppingvizsgálatokkal kapcsolatos **transzparencia** céljai a következők:

- figyelemfelhívás a doppingellenőrzések esetleges „fehér foltjaira”;
- a doppingellenőrzési tevékenység hatékonyságának javítása;
- a doppingvizsgálatokkal kapcsolatos alulinformáltság (pletykák) csökkentése;
- segítségnyújtás a szövetség doppingellenes felelősének munkájához;
- pozitív kép kialakítása a szövetség doppingellenes tevékenységéről, „úttörő” kezdeményezéseiről.

A transzparencia biztosításához a következő adatok nyilvánossá tételét javasoljuk:

1. sportoló neve;
2. vizsgálat fajtája (vér, vizelet);
3. vizsgálat típusa (alapvizsgálat, biológiai útlevelhez vérparaméter, EPO-vizsgálat, biomarker teszt, IRMS stb.).

A nyilvántartás a szövetség honlapján, egyszerű (akár táblázatos) formában kerülne megjelenítésre. Határozottan nem része a nyilvántartásnak – semmilyen (negatív, pozitív, atipikus stb.) esetben sem – a sportolótól származó mintában mért értékek. A nyilvántartásnak nem célja, hogy a sportolóra vonatkozó bármilyen biológiai adatból bárki következtetést vonjon le.

A nyilvántartás bemeneti adatainak forrásai a következők:

- HUNADO vizsgálati adatai → erre a szövetség felhatalmazott munkatársának hozzáférési jogot kell biztosítani;
- nemzetközi szervezetek adatai (ICF, NOB, WADA stb.) → ezen adatok a versenyzők önbevallása (doppingellenőrzés másolati példányának megküldése) alapján kerül be a rendszerbe.

A nyilvántartásba minden olyan versenyző bekerül, aki bármilyen doppingellenőrzésen átesik. Külön figyelni kell – a HUNADO honlapján rendszeresen közzétett – ún. nemzeti nyilvántartott vizsgálati csoport (RTP) tagjaira.

Az adatok nyilvánossá tételéhez való **sportolói hozzájárulás** jogi hátterét az alábbiak szerint kell biztosítani:

- az MKKSZ doppingszabályzatába való beépítés;
- versenyengedélyen való rögzítés (az alávetés az engedély kiadásának feltétele);
- a válogatott versenyzőkkel kötött szerződésben való rögzítés (a nem teljesítésre vonatkozó megfelelő szankcióval együtt).

3.2.3. Elektronikus gyógyszerapló bevezetése

Az MKKSZ doppingellenes szabályzata¹⁰ a válogatott versenyzők kötelezettségeként írja elő a szövetség által rendelkezésére bocsátott **gyógyszerapló** vezetését. A munkacsoport tudomása szerint gyógyszeraplót a versenyzők nem vezetnek.

A gyógyszerapló tényleges bevezetése megkönnyíthetné a versenyzők számára a mintavételi eljárások során az űrlap kitöltését, elkerülhetővé tenné bármilyen beszedett, alkalmazott gyógyszer feltüntetésének elmulasztását.

A holléti nyilvántartáshoz hasonlóan elektronikus felület létrehozásával könnyen vezethetővé válhat a gyógyszerapló, amelyet célszerű asztali számítógépen és mobil eszközökön (telefon, tablet) is használhatóvá tenni a versenyző számára. Az elektronikus gyógyszeraplóhoz történő hozzáférés természetesen kizárólag kóddal történhetne, tartalmához kizárólag a szabályzatban meghatározott személyek (versenyző, edző, keretorvos, szövetségi felelős, versenyző által felhatalmazott egyéb személy) férhetnének hozzá.

A gyógyszerapló tartalmának kidolgozása során érdemes megfontolni, hogy abban nem csupán a beszedett gyógyszereket, kapott injekciókat, kezeléseket, hanem a vitaminokat, étrend-kiegészítőket is fel lehetne tüntetni annak megjelölésével, hogy az adott „terméket” vagy kezelést hol, kitől, hogyan és mikor (gyógyszertár, orvos, pszichológus, edző, stb.) szerezte be a versenyző.

A jelenlegi szabályozás szerint a gyógyszerapló vezetésének kötelezettsége a válogatott kerettag versenyzőkre vonatkozik. A doppingellenes munkacsoport véleménye szerint az elektronikus gyógyszerapló vezetése az RTP tagoknak kötelező lenne, azonban önkéntesen bárki, aki versenyengedéllyel rendelkezik, csatlakozhat hozzá.

¹⁰ 3. § (8) bekezdés e) pont

A gyógyszernapló vezetése természetesen nem helyettesítheti a dopping mintavételekre és eljárásokra vonatkozó előírások betartását, és nem mentesíthet a doppingvétség elkövetése alól, csupán segítséget jelenthet a versenyzőknek.

Az elektronikus gyógyszernapló működésének második fázisa az lehetne, hogy a rendszer jelezné a versenyzőnek, ha nem megengedett gyógyszer/étrend-kiegészítő/anyag bevitelét kívánja regisztrálni.

3.3. Tájékoztatással, felvilágosítással, információellátással kapcsolatos javaslatok

3.3.1. Doppingellenes menüpont az MKKSZ honlapján

A témával kapcsolatosan tapasztalható alulinformáltság csökkentését, illetve megszüntetését célozza egy **doppingellenes menüpont** létrehozása az MKKSZ honlapján, amely három nagyobb részből állna.

- Tartalmazná a doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos valamennyi **szabályt**, illetve **technikai információt** (jogszabályok, szabályzatok, nyomtatványok, dokumentumok stb.).
- A sportág érintettjei számára minden bizonnyal a legfontosabb része a WADA honlapján szereplő **kérdések és válaszok** (Q&A) egy meghatározott részének lefordítása lenne. Ezek a létező legjobb információk a doppingellenes tevékenység vonatkozásában, ráadásul rendkívül gyakorlatias formában. Aki ezeket elolvassa, az jelentős mértékben javíthatja a tájékozottsági szintjét. Ráadásul nem szakértői nyelvezettel kerültek megfogalmazásra a válaszok. Ez az a terület, amelyre semmiképpen nem szabad sajnálni a forrást, akár egy fordító irodával is érdemes lefordíttatni ezeket a részeket.¹¹
- A témában elmélyülni kívánók részére **szakmai anyagok** (szakcikkek, tanulmányok, statisztikák, doppingesetek stb.) is rendszeresen felkerülnének.

3.3.2. Az érintettek továbbképzésének erősítése

A munkacsoport tapasztalatai szerint a témában érintettek (különösen a sportolókon kívüli személyek) általában kevésbé tájékozottak a tiltott teljesítményfokozás vonatkozásában. A **felvilágosító tevékenység** keretében a következő – hosszabb távon ható – intézkedések jelenthetnének megoldást:

- a kajak-kenu edzőképzés során sokkal hangsúlyosabbá kellene tenni, jobban be kellene építeni a tananyagba a doppingellenes ismereteket;
- a kiemelt edzői kör (például a KEP¹²-es edzők mindegyikének) számára kötelezővé kellene tenni a HUNADO kétnapos doppingellenes konferenciáján való részvételt (legalább évente vagy kétfévente egy alkalommal);
- a legfontosabb doppingellenes ismereteket (gyakorlatias stílusban) kis kiadvány formájában – hangsúlyozottan nemcsak a válogatott – felnőtt és utánpótlás versenyzők részére „kézbe kell adni”.

¹¹ A lefordítandó szövegrészek kiválasztásában a doppingellenes munkacsoport szívesen részt vesz.

¹² KEP: kiemelt edzői program, amely az érintett edzők számára kiemelkedő, állami forrásból származó jövedelmet biztosít.

3.4. A doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos felelősség kérdése

3.4.1. A sportoló felelőssége

A sportolói felelősség kérdésével – tekintettel arra, hogy ez a terület a doppingellenes szabályokban részletesen körüljárt, illetve objektív felelősségről van szó – jelen anyagban nem foglalkozunk külön.

3.4.2. Az edző felelőssége

Az edző (sportszakember) felelőssége a doppingellenes szabályokban szintén kellően részletezett, azonban a hazai gyakorlatban a legritkább esetben kerül felelősségre vonásra a doppingvétséget elkövető sportoló edzője.

A doppingellenes munkacsoport állásfoglalása szerint a doppingvétséget elkövető versenyző edzőjének automatikus szankcionálása (például szövetségi támogatási rendszerből történő kizárása) adott esetben jelentősen sértheti az „ártatlanság vélelmének” elvét, ezért ilyen javaslatot nem tesz. Az edző felelősségének megítélése eseti jelleggel kell, hogy történjen. Amennyiben egy versenyző doppingvétséget követ el, és a doppingeljárás során edzői felelősség nem kerül megállapításra, illetve szankcionálásra, a munkacsoport azt javasolja, hogy az adott edző szövetségi támogatási rendszerben (KEP-javaslat, Gerevich-ösztöndíj, SZTEP, Patrónus edző, utánpótlás edző stb.) való részvételét az alábbi szempontok komplex figyelembe vételét követően alakítsa ki a szövetség vezetése:

- doppingvétséget elkövető versenyzők száma (több versenyző esetén nagyobb felelősség vélelmezhető);
- doppingvétség megtörténte a múltban (időben többször előforduló doppingeset jobban valószínűsíti az edzői felelősséget);
- gyanús (saját) versenyzőre vizsgálat kérése (jelentősen csökkenti az edzői felelősséget);
- doppingellenes programokon való részvétel (a kötelező szövetségi tájékoztatáson túlmenően a HUNADO konferencián való részvétel jobban valószínűsíti a doppingellenes törekvést);
- az edzőhöz tartozó versenyzők fegyelme a doppingellenes előírások követésében (doppingellenes programokon való részvétel, holléti nyilvántartás vezetése, sportolói doppingvizsgálatok adatainak biztosítása stb.);
- együttműködési készség a doppingellenes tevékenység kapcsán (HUNADO, MOB, MKKSZ stb.) → szubjektív szempont.

3.4.3. Az egyesület felelőssége

A doppingellenes tevékenység hatékonyságát jelentősen segítheti az egyesületek aktív szerepvállalása. Az egyesületek – mint kisebb közösségek – a saját szervezeti, pedagógiai, prevenciós és kommunikációs módszereikkel elsősorban a megelőzés, a doppingolás iránti igény kialakulásának megakadályozásában tölthetnek be érdemi szerepet, emellett természetesen a doppingellenőrzések folyamatát is segíthetik.

Az egyesületeknek doppingellenes tevékenységük során az alábbi területekre célszerű fókuszálniuk:

- információs anyagok, tájékoztató táblák terjesztése, kihelyezése, sportolók közötti szétosztása;
- saját sportszakemberek (egyesületi vezetők, edzők, menedzserek stb.) doppingellenes programokon (kiemelten a HUNADO konferenciáján) való részvétele;
- doppingellenes tájékoztató előadások szervezése;
- szülők aktív bevonása a doppingellenes programokba;
- önkéntes adatszolgáltatás, nyilvánosság vállalása a doppingellenőrzések kapcsán, rendszeres részvétel biztosítása a különböző vizsgálatokon;
- a doppingellenes tevékenység segítése információk „felderítésével”, ezek megosztása a szövetség szakmai vezetésével, lehetőség biztosítása információk anonim közlésére;
- a tiltott teljesítményfokozás alternatívájaként megjelenő sporttudományos és legális orvosi támogatás fokozott alkalmazása a helyi lehetőségek kihasználásával.

Az egyesületek doppingellenes tevékenységének fokozására a munkacsoport azt javasolja, hogy a szövetség írjon ki pályázatot az egyesületek doppingellenes programjainak pénzügyi támogatására. (A pályázati forrás természetesen a doppingellenes tevékenységre fordítandó szövetségi költségvetés részét képezné.) A pályázaton való részvétel önkéntes, azonban azon tagszervezetek számára, ahol az elmúlt 4 évben jogerősen doppingvétség került megállapításra, a programhoz történő csatlakozás kötelező lenne.

Konkrét doppingvétség esetén az egyesületi felelősség esetleges megállapítását attól célszerű függővé tenni, hogy az egyesület doppingellenes tevékenysége milyen mértékben felelt meg a jelen pontban felvázolt (és a jövőben bővítendő) – az egyesületektől elvárható szintű – doppingellenes tevékenység követelményeinek.

3.4.4. A szövetség szakmai vezetésének felelőssége

A doppingellenes munkacsoport álláspontja szerint az MKKSZ szakmai vezetésének felelősségét nem elsősorban a felderített doppingügyek száma kell, hogy meghatározza.¹³ A szakmai vezetéstől az várható el, hogy a szövetség doppingellenes programját

- következetesen,
- valós tartalommal megtöltve,
- azt folyamatosan fejlesztve,
- a felkészülési programmal szoros összefüggésben

hajtsa végre. Amennyiben ezen – szubjektívan megítélhető – szempontoknak az érintett személyek megfelelnek, a doppingügyekben való felelősségük nem állapítható meg. A minél objektívabb megítélés érdekében a szakmai vezetők visszatérő értékelése során külön szempontot kell képeznie a doppingellenes tevékenység területén mutatott teljesítményüknek.

¹³ A rendőrség sem csupán akkor végzi jól a munkáját, ha egyetlen bűncselekményt sem követnek el egy országban. Ha minden egyes bűncselekmény felderítésre, minden bűnöző elfogásra kerül, akkor a rendőrség hatékonyan és jól végzi a dolgát, akkor is, ha jelentős bűnözésről beszélünk. A bűnözés mint jelenség visszafogásában természetesen van szerepe a rendőrségnek, de érdemi felelősségük sokkal inkább más társadalmi szereplőknek van.

3.5. Kommunikációval kapcsolatos feladatok

3.5.1. Kérdőíves felmérés

A doppingellenes tevékenység irányának, súlyponti kérdéseinek meghatározásához, továbbá a prevenció hatékonyságához érdemi adalékkal szolgálhat a sportági érintettek (mindenekelőtt a versenyzők és az edzők) véleményének megismerése. Ennek érdekében a munkacsoport egy kérdőívet dolgozott ki, amelyet a 4. számú melléklet tartalmaz. Ezen túlmenően a felmérés ahhoz is segítséget nyújt, hogy a doppingellenes tevékenység sportágon belüli kommunikációjának mely területekre kell összpontosítani.

A kérdőíves felmérést, az eredmények kiértékelését, a következtetések levonását a munkacsoport elvégzi.¹⁴

3.5.2. A kommunikáció irányai

A doppingellenes tevékenység sikeréhez elengedhetetlen a többirányú és konzisztens kommunikáció, amelyet az alábbi három irányra kell koncentrálni.

- A **sportági belső kommunikáció** a kajak-kenu társadalom egészének szól, beleértve a versenyzőket, edzőket, egyesületi vezetőket, sportorvosokat, menedzsereket, gyúrókat, szponzorokat, szövetségi alkalmazottakat, és nem utolsósorban a szülőket. A kommunikációnak folyamatosnak, informatívnek és aktuálisnak kell lennie. A hagyományos kommunikációs csatornák mellett kiemelten kell építeni a közösségi médiára, tekintettel arra, hogy a fiatalok nagy hányada kötődik ide.
- A **hazai külső kommunikáció** alapvető szerepe, hogy az MKKSZ doppingellenes törekvéseinek úttörő jellege széles körben is ismert és elismert legyen, és például szolgálhasson más sportágak számára is. A szövetség tevékenységét a következő csoportok számára célszerű megismertetni:
 - állami sportirányítási és ellenőrzési rendszer (EMMI, MOB, HUNADO stb.);
 - közvélemény, szurkolók, iskolák, fiatal közösségek;
 - szponzorok, támogatók, sportszergyártók, egyéb üzleti érintettek.
- A **nemzetközi kommunikáció** a „legkeményebb dió”. A doppingellenes küzdelem akkor lehet igazán eredményes, ha a magyarországi kezdeményezéseket (vagy legalább azok egy részét) a nemzetközi szövetség is akceptálja és átveszi. Ennek hiányában az új koncepció bevezetésének megvan az a veszélye, hogy a nemzetközi eredményességben „hátráltató tényezőként” fog megjelenni. Éppen ezért már 2016 őszen el kell kezdeni az új doppingellenes stratégiánk bemutatását az ICF-nek.¹⁵

¹⁴ A kérdőív kitöltése anonim módon, interneten, Google Drive-on keresztül fog megtörténni. A válaszadási hajlandóság növelésében a munkacsoport számít a szövetség szakmai vezetésének támogatására.

¹⁵ Az, hogy ez nem lesz könnyű feladat, abból is látszik, hogy a magyar szövetség egy doppingellenes közleményt kívánt közzétenni az ICF honlapján, amelyre Donald McKenzie, az ICF orvosi és antidopping bizottság elnökének írásbeli támogatását is megkapta. A közlemény a szövetség többszöri kérésére sem került fel a honlapra...

3.6. Etikai kérdések

A doppingellenes küzdelem alapvető céljai közé tartozik a „tisztá” versenyzők védelme. Az esélyegyenlőség és az igazságosság – manapság már „romantikusnak” tűnő – elveinek érvényesítése mellett ennek gyakorlatiasabb jelentősége is van. A sportág hosszú távú fejlesztése, „bázisépítése” vonatkozásában döntő szempont egy szülő számára az adott sportág doppingérzékenysége. („Nem szívesen küldöm oda a gyermekemet, ahol nagy valószínűséggel doppingolnak...”) E stratégiai cél is a doppingellenes tevékenység erősítését indokolja.

A doppingellenes munkacsoport az alábbi javaslatokat fogalmazza meg az etikai lépések vonatkozásában.

- A felvilágosítás és tájékoztatás körében (különös tekintettel az utánpótlás korosztályra) az etikai kérdések tárgyalása külön pontot képezzen! Sőt, érdemes ezzel kezdeni! Minden versenyző csalásnak tekinti, ha valaki előbb indul a versenyen (kiugrik), és joggal háborodik fel ezen. Egyértelművé kell tenni, hogy a tiltott teljesítményfokozók alkalmazása is csalás, ráadásul a nyilvánvaló előnyszerzés „alattomos” is, mivel rendszerint láthatatlan. A saját társait csapja be az, aki doppingol.
- A 3.3.1. pont alatt tárgyalt doppingellenes menüpontnak etikai részt is javasolt tartalmaznia. A munkacsoport tisztában van azzal, hogy ennek a gyakorlati jelentősége csekély, ennek ellenére célszerű ezen a helyen is jelezni, hogy a morális kérdések igenis hozzátartoznak a doppingellenes tevékenységhez.
- Az MKKSZ etikai szabályzata jelenleg nem tartalmaz olyan pontot, amely a tiltott teljesítményfokozók – doppingvétségnek nem minősülő – használatát elítéli. A munkacsoport javasolja, hogy a doppingellenes szabályokkal nem ütköző, de tiltott teljesítményfokozásra irányuló magatartást minősítse a szabályzat etikai vétségnek. A rendkívül gondos eljárás alapvető követelmény, mivel csak az egyértelműen bizonyítható magatartást szabad etikai vétségnek minősíteni. A szabály pontos szövegét a témában jártas jogi szakemberekkel is célszerű véleményeztetni.

4. Záró gondolatok

Az MKKSZ – jelen koncepció kidolgozásával, illetve elfogadásával – a doppingellenes küzdelem területén „úttörőként” jelenik meg a magyar sportban. Ezen tevékenységéhez kapcsolódóan a doppingellenes munkacsoport az alábbi megjegyzéseket kívánja aláhúzni.

1. A kajak-kenu sportág imázsának, jó hírnevének, elismertségének és becsületének nem tettek jót az elmúlt másfél év dopping- és kábítószer ügyei. A **hitelesség visszاسzerzése** érdekében elkerülhetetlen a sportág doppingellenes tevékenységének újragondolása. Emellett azt is el kell ismerni, hogy
 - a hazai országos sportági szakszövetségek közül az MKKSZ már most is az élen jár a doppingellenes küzdelem tekintetében; illetve

- az elmúlt időszakban több olyan „úttörő” döntés (versenyidőszakon kívüli kábítószer-használat szigorú szankcionálása, túmentes politika beépítése az etikai szabályzatba) került elfogadásra, amelyek az MKKSZ elkötelezettségét mutatják.
2. A jelen koncepció kidolgozása, illetve az elnökség általi elfogadása csak az első lépés. Amint azt a 2. számú mellékletben található munkaterv is tartalmazza, az akcióterv, illetve a konkrét feladatok kidolgozása (felelősökkel és határidőkkel), valamint ezen feladatok következetes végrehajtása elengedhetetlen a célok eléréséhez. A doppingellenes munkacsoport küldetése az, hogy 2017. január 1-től minden feltétel rendelkezésre álljon ahhoz, hogy az MKKSZ doppingellenes tevékenysége új pályára álljon.
 3. A tiltott teljesítményfokozás elleni küzdelem alapelve, hogy nem sújtandók addicionális szankcióval azon ország sportolói, akiknek nemzeti szövetsége hatékony doppingellenes programot folytat. A doppingellenes munkacsoport fontosnak tartja a **Nemzetközi Kajak-Kenu Szövetség (ICF) doppingellenes szabályzatának** ide vonatkozó részét beidézni, mivel tapasztalatuk szerint a sportágban tevékenykedők ismeretei nem pontosak azzal kapcsolatban, hogy mi történik akkor, ha egy adott ország sportolói közül többet érnek doppingvétségen. Az erre vonatkozó szabályt (angol és magyar nyelven) az 5. számú melléklet tartalmazza. E szabály is arra sarkallja a hazai szövetséget, hogy hatékony doppingellenes programot folytasson.
 4. Az anyagnak nem témája, de utolsó gondolatként nem maradhat ki a tiltott teljesítményfokozás alternatívája: a **sporttudományos és legális orvosi támogatás** a felkészülésben. A doppingellenes tevékenység fejlesztésével párhuzamosan ez egy olyan terület, amelynek hatékony és érdemi fejlesztése, rendszerszintű kidolgozása a következő olimpiai ciklus egyik legfontosabb feladata kell hogy legyen. Már az elmúlt négy évben is látható volt, hogy néhány csapat, illetve sportoló ezt az utat választotta az eredményesség érdekében. Ez egyértelműen a nehezebb módszer, azonban hosszú távon nincs alternatívája. A sportágban elszórta alkalmazott módszerek a következők voltak (a teljesség igénye nélkül):
 - a sportágra kidolgozott, innovatív eszközként megjelenő Argustress teljesítmény-diagnosztikai eszköz folyamatos használata és a kapott eredmények visszacsatolása az edzőmunkában;
 - folyamatos orvosi és speciális teljesítmény-diagnosztikai mérések elvégzése, ezek rendszerszintű kezelése, visszacsatolás;
 - diétetika, táplálkozástudomány eredményeinek alkalmazása, testre szabott vizsgálatok (pl. étel-intolerancia vizsgálat);
 - étrend-kiegészítők használata (szakember segítségével);
 - a hagyományostól eltérő, speciális erősítő gyakorlatok biomechanikai szakember támogatásával (funkcionális tréning, proprioceptív gyakorlatok stb.);

- alternatív módszerek a regenerációra, a teljesítménynövelésre, sérülések gyógyítására (jégkád, BEMER mágnessterápia, kriosauna, lökésterápia stb.);
- pszichológus segítsége, mentális felkészítés.

Önmagában egyik sem csodaszer. A sikerhez számos módszer komplex, egymással összefüggésben történő használata, a kiegészítő modulok párhuzamos alkalmazása, valamint a felkészülésbe történő szerves integrálása szükséges. Hitünk szerint ez a jövő útja!

1. számú melléklet

Az MKKSZ doppingellenes munkacsoportjának tagjai

1. Bizottsági tagok

Képviselési minőség	Javasolt személy	Indoklás
Egyesületek képviselője	Petrovics Kálmán (1961)	<ul style="list-style-type: none"> • MKKSZ fejlesztési alelnök, fejlesztési bizottság elnöke • az egyik legnagyobb hazai tagszervezet egyesületi igazgatója (1997 óta) • világbajnok versenyző (1985, Mechelen) • saját maga ajánlotta fel, hogy szívesen lenne tagja a munkacsoportnak
Edzők képviselője	Zsigmond Zsóka	<ul style="list-style-type: none"> • 1978 óta edző • 2000 óta a Dunafüredi Vízisport Klub egyik edzője (és alapítója) • fiatal tanítványai több, mint 150 bajnoki címet szereztek • részt vett a HUNADO kétnapos doppingellenes konferenciáján • rendszerint határozott véleménye van
Orvos	Dr. Toman József (1977)	<ul style="list-style-type: none"> • az OSEI sportsebészeti osztályának munkatársa (2001 óta) • a magyar kajak-kenu válogatott orvosa (2009-től) • az ICF orvosi és antidopping bizottságának tagja (2014 óta) • doppingellenes tanácsadó képzésben oktató, jegyzet készítése (2007)
Etikai kérdések felelőse	Dr. Cserhádi László (1945)	<ul style="list-style-type: none"> • Magyar Edzők Társasága Etikai Bizottság vezetője (2007 óta) • MOB Fair Play Bizottság tagja (2012 óta) • Magyar Evezős Szövetség volt alelnöke (1990-2001) • TF kajak-kenu sportoktató (1983-1984) • közgazdász, Széchenyi Társaság alelnöke

2. Állandó meghívottak

A bizottság ülésein a következő személyek állandó meghívottként vesznek részt:

- **Dr. Molnár Mária**, az MKKSZ jogásza;
- **Csabai Edvin**, az MKKSZ szakmai igazgatója.

3. Külső konzulens

A bizottság munkáját szóbeli konzultációval, illetve az írásos anyagok véleményezésével segíti **dr. Szabó Gergely Balázs**, a HUNADO jogi képviselője. A bizottságnak nem tagja, az üléseken nem vesz részt.

2. számú melléklet

Az MKKSZ doppingellenes munkacsoportjának munkaterve

Feladat	Munkamódszer	Határidő
Az MKKSZ doppingellenes tevékenységének új koncepciójának véglegesítése	<ul style="list-style-type: none"> • Kiindulópont a Kárai Péter által készített, az elnökség által első olvasatban már áttekintett anyag • Az elnökség első észrevételeinek megfontolása és beépítése • A doppingellenes munkacsoport 2-3 alkalommal történő összehívása szeptember hónapban • Az MKKSZ felsővezetésének folyamatos tájékoztatása a koncepció előrehaladásáról, véleményezés kérése • Az előző négy pont alapján az új koncepció véglegesítése 	2016.09.30.
Akcióterv, konkrét feladatok kidolgozása az új koncepció alapján	<ul style="list-style-type: none"> • Operatív terv elkészítése <ul style="list-style-type: none"> ○ feladatok, intézkedések, változtatások megfogalmazása ○ az egyes feladatokhoz időzítés rendelkezésének megkísérlése ○ erős jogi, sportszakmai és etikai kontroll szem előtt tartása • A végleges koncepció és az akcióterv megvitatása az MKKSZ két bizottsága előtt: <ul style="list-style-type: none"> ○ fejlesztési bizottság ○ szakmai bizottság • Elnökség jóváhagyásának kérése 	2016.10.23.
Őszi rendkívüli közgyűléssel kapcsolatos feladatok	<ul style="list-style-type: none"> • Jogi lépések áttekintése, megtétele • Közreműködés a közgyűlés elé terjesztendő anyag kidolgozásában 	2016.10.31.
Nemzetközi vonatkozások kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • ICF doppingellenes tevékenységének, szabályrendszerének áttekintése • igény esetén közreműködés a változtatási igények, javaslatok megfogalmazásában 	2016.11.15.
Az új doppingellenes szabályok bevezetése	<ul style="list-style-type: none"> • Közreműködés a kapcsolódó szabályzatok, szerződések módosításában • Közreműködés az MKKSZ által a HUNADO részére javasolt doppingellenőrzési terv kidolgozásában 	2016.12.15.

A folyamat lényege, hogy az MKKSZ doppingellenes tevékenységének új fejezete **2017. január 1-jén** kezdetét vehesse. Erre az időpontra a tevékenység valamennyi „szeletének” (jogi, eljárásbeli, szervezeti, információs/felvilágosító, infrastrukturális stb.) megfelelően előkészített állapotban kell lennie.

3. számú melléklet

A seibersdorfi WADA akkreditált laboratóriumban elvégzett analízisek árai (2016)

Vizsgálat fajtája	Vizsgálat bruttó ára
Vizelet minta általános analízise	73 600 Ft
EPO vizsgálat mintánként (általános vizeletanalízisen túlmenően)	86 000 Ft
IRMS izotóp-arány mérés mintánként	116 000 Ft
WADA által előírt szteroid profil konfirmáló vizsgálat	175 000 Ft
Növekedési hormon (HGH) meghatározása vérből	72 000 Ft
Növekedési hormon felszabadulását segítő peptidek, illetve egyéb növekedési faktorok (GHRP/GHRF) meghatározása vizeletből	72 000 Ft
Biológiai útlevéhez vérparaméterek meghatározása	48 000 Ft
Versenyen kívüli időszakban történt kábítószer-ellenőrzés pozitivitása esetén igazságügyi toxikológiai szakvélemény	71 000 Ft
Sürgősségi felár hétvégén végzett laboratóriumi analízis esetén (minta számától függetlenül)	70 000 Ft

4. számú melléklet

KÉRDŐÍV

a kajak-kenu sportág közreműködői körében a doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos stratégia kialakításához

Neme

- Férfi
- Nő

Kora

- 15 év alatt
- 15-18 év között
- 19-30 év között
- 31-50 év között
- 50 év felett

Sportági státusza

- Versenyző
- Edző
- Sportvezető
- Szülő, családtag
- Egyéb:

Tudta-e, hogy Magyarországon a dopping törvényi szinten szabályozott (sporttörvény)?

- Igen.
- Nem.
- Részben.

Tudta-e, hogy Magyarországon minden versenyzőre automatikusan vonatkoznak a doppingellenes szabályok?

- Igen.
- Nem.
- Részben.

Igényli-e, hogy a versenyzőket részletesen tájékoztassák a doppingra vonatkozó szabályokról, a kockázatokról és a tennivalókról?

- Igen.
- Nem.
- Részben.

Honnan tájékozódik a doppinggal, illetve doppingellenes tevékenységgel kapcsolatos kérdésekről? (Több válasz is megjelölhető.)

- Nem tájékozodom.
- A Magyar Antidopping Csoporttól.
- A Magyar Kajak-Kenu Szövetségtől.
- Edzőtől.
- Orvostól, gyúrotól, egyéb sportszakembertől.
- Versenyzőtárstól.
- Internetről.
- Egyéb:

Értékelje 1-től 5-ig a következő kérdéseket! (1 – egyáltalán nem értek egyet, 5 – teljes mértékben egyetértek)

Véleményem szerint a tiltott teljesítményfokozó szerek használata

	1	2	3	4	5
– elengedhetetlen a kiemelkedő sporteredmények eléréséhez.	☐	☐	☐	☐	☐
– olyan mértékben beépült a versenysportba, hogy nem lehet sikeresen küzdeni ellene.	☐	☐	☐	☐	☐
– nem jelent veszélyt az egészségre, az eredményesség érdekében alkalmazható.	☐	☐	☐	☐	☐
– beláthatatlan egészségügyi veszélyeket rejt a használóra nézve, nem érdemes próbálkozni vele.	☐	☐	☐	☐	☐
– ha feltételezem is, hogy mások ettől eredményesek, én akkor sem próbálnék vele.	☐	☐	☐	☐	☐
– azért tiltott, mert a sport szellemiségével nem összeegyeztethető a csalás.	☐	☐	☐	☐	☐

Véleményem szerint akkor lehet hatékonyabb a dopping elleni küzdelem, ha

	1	2	3	4	5
– keményebb szankciókkal büntetik a vétkeket.	☐	☐	☐	☐	☐
– több és alaposabb vizsgálattal ellenőrzik a sportolókat.	☐	☐	☐	☐	☐
– eredményesebben használjuk a legális teljesítményfokozás módszereit.	☐	☐	☐	☐	☐
– alaposabb és szélesebb körű tájékoztatást adunk a tiltott teljesítményfokozókról, alkalmazásukról, hatásaiukról és mellékhatásaikról, az ellenőrzés módszereiről, a használat és a lebukás következményeiről.	☐	☐	☐	☐	☐
– minden 18 év feletti versenyző számára kötelező lenne a vérvizsgálat, illetve a biológiai útlevél felállítása.	☐	☐	☐	☐	☐
– minden szer használatát szabadon engedélyeznék, mivel csak az eredményesség számít.	☐	☐	☐	☐	☐

Tudta-e, hogy mi tekinthető tiltott teljesítményfokozásnak?

- Igen.
- Nem.
- Részben.

**Új teljesítményfokozó szerről hall (új étrend-kiegészítő, por, kenőcs, egyéb csodaszer).
Hogyan dönti el, hogy használhatja-e?**

.....
.....
.....

Mire figyel oda egy fontosabb verseny előtt (dopping tekintetében)? (Több válasz is megjelölhető.)

- Gyógyszert, kenőcsöt csak a sportorvos/csapatorvos tudtával alkalmazok.
- Gyógyszert, kenőcsöt háziorvos/szakorvos tudtával is lehet alkalmazni.
- Bármilyen új szer használata előtt tanácsot kérek a csapatorvostól.
- Nem vásárolok új, bizonytalan eredetű terméket (internetes vásárlás).
- Nem használok ismeretlen új étrend-kiegészítőt (fogyasztás, szálkásítás stb. érdekében).
- Egyéb:.....

Használna-e tiltott teljesítményfokozó szert, ha (Több válasz is megjelölhető.)

- biztos lenne abban, hogy nincs káros mellékhatása?
- biztos lenne abban, hogy az alkalmazott ellenőrzési módszerekkel még nem mutatható ki?
- a csapattagjai is használnák?
- az edzője/sportorvosa erre engedélyt adna?
- az edzője/szakvezetője az eredményesség érdekében kötelezővé tenné?
- biztos lenne abban, hogy van mellékhatása (impotencia, cukorbetegség, májkárosodás, daganatos betegség), de eredményes és nem kimutatható?
- biztos lenne abban, hogy eredményes, nincs mellékhatása és nem kimutatható?
- Semmi esetre sem használnék.

Van-e közvetlen tapasztalata tiltott teljesítményfokozó sikeres használatáról? (Több válasz is megjelölhető.)

- Igen, láttam olyan sporttársamat, aki használt ilyet és eredményesebb lett.
- Igen, magam is szedtem.
- Nincs, csak a médiából, illetve egyéb, közvetett forrásokból van információm.
- Nincs, és nem is érdekel.

Véleménye szerint a kajak-kenu sportág Magyarországon

- erősen doppinggal fertőzött sportág, ahol az eredményes versenyzők többsége használ tiltott teljesítményfokozó szert.
- a doppingszerek használata a csak a legeredményesebb versenyzőkre, illetve a kiemelkedő anyagi forrásokkal rendelkező sportolókra jellemző.
- sajnos előfordul a sportágban, de nem jellemző, a többség tiszta módszerekkel készül.

Mit tene abban az esetben, ha közvetlenül vagy közvetve doppingolással találkozna a környezetében? (Több válasz is megjelölhető.)

- Elmondanám az edzőmnek.
- Elmondanám az egyesületi vezetőmnek.
- Elmondanám a szövetségi vezetőedzőnek/szakmai vezetőnek.
- Elmondanám a szövetségi orvosnak.
- Jelezném a Magyar Antidopping Csoport képviselőjének.
- Amennyiben lenne lehetőség anonim információk megadására a fenti személyek felé, azt választanám.
- Semmit, mert nem az én dolgom.

Egyetért-e azzal a vélekedéssel, amely szerint a dopping nem rendszeres használata nem okozhat egészségügyi károsodást, viszont teljesítményt fokozó hatása miatt érdemes kipróbálni.

- Igen.
- Nem.
- Nem tudom.

Mit tene, amennyiben biztosan kimutathatatlan doppingszer ajánlatával keresnék meg?

- Elutasítanám az ajánlatot.
- Elutasítanám az ajánlatot, és jelenteném az esetet a sportági feletteseimnek (edző, egyesületi vezető, szövetség szakmai vezetése, HUNADO).
- Elfogadnám az ajánlatot, de senkinek nem beszélnék róla.
- Elfogadnám az ajánlatot, és ajánlanám a közvetlen versenyzőtársaimnak.

5. számú melléklet

Idézet a Nemzetközi Kajak-Kenu Szövetség (ICF) dopping szabályzatából¹⁶

*12.3.1.1. If four or more violations of these Anti-Doping Rules (other than violations involving Article 2.4) are committed in addition to the violations described in Article 12.3.1 by Athletes or other Persons affiliated with a National Federation within a 12-month period in testing conducted by the ICF or Anti-Doping Organisations **other than the National Federation or its National Anti-Doping Organisation**, then the ICF may suspend that National Federation's membership for a period of up to 4 years.*

*12.3.1.1. Ha a jelen doppingellenes szabályokat - ide nem értve a 2.4. pont alatti doppingvétséget - négy vagy több alkalommal egy adott nemzeti szövetséghez tartozó versenyzők vagy más kapcsolódó személyek 12 hónapos időtartamon belül olyan ellenőrzésen megsértik, **amelyeket az ICF vagy a nemzeti szövetségtől, illetve nemzeti doppingellenes szervezettől eltérő antidopping szervezet rendel el**, akkor a 12.3.1. cikkelyben rögzített szabálysértésen túlmenően az ICF maximum 4 évre felfüggesztheti az érintett nemzeti szövetség tagságát."*

¹⁶ Az ICF dopping szabályzata további lehetséges szankciókat is tartalmaz a 12. fejezetben a nemzeti szövetségekre vonatkozóan:

- 15.000 EUR összegig terjedő pénzbüntetést 12 hónap alatt elkövetett doppingvétség esetén (ide nem értve a hazai elrendelésű ellenőrzéseket);
- a hazai szövetség tisztviselőinek – maximum 2 évre szóló – felfüggesztését az ICF szervezeteiben;
- 5.000 EUR összegig terjedő pénzbüntetést az ICF tájékoztatásának elmulasztásáért a versenyző holléti információjára vonatkozóan.